OPINII

TRANSNISTRIA — AMARA LACRIMĂ A NOASTRĂ

** Basarabenii se pot lăuda cu vorbesc trei limbi — româna, «moldo și cea «de stat».*

** De îmbrățișările «frățești» ale imperiului rus nu scăpăm pî dezicem de Transnistria?*

Trăim o tristă realitate a vieții în Moldova noastră. La Chișinău s-a sărbătorit pompos ziua Independenței Republicii Moldova și ziua «Limba noastră...». Amare sărbători zicem, dacă nu ne facem a nu vedea că tot în acele zile la Tiraspol rușii, amețiți de aburul beției separatiste, au sărbătorit o oarecare aniversare a creării în cadrul Republicii Moldova (or, tempora, o mores) a republicii moldovenești transnistrene; că tot în acele zile moldovenii din partea stîngă a Nistrului (și nu numai) erau impuși să se dezică «benevol» de alfabetul latin.

Despre problema Transnistriei s-a scris și se va mai scrie, s-a discutat și se tot discută în societate, în cercurile politice etc., etc. Oameni diferiți ca vîrstă și profesie propun mereu soluții (cît se poate de diverse și uneori chiar paradoxale) de rezolvare a problemei date. Ei bine, noi le citim, le auzim și ce facem? Ne indignăm, ne sufocăm atunci cînd părerile altora nu coincid cu ale noastre? Ne bucurăm atunci cînd cineva expune o idee care ni se pare și nouă cea mai, cea mai...?

Oricum se pare că chiar la alde noi se gîndea Bogdan-Petriceicu Hașdeu atunci cînd scria strofa unei poezii:

«Idei contrare: cerul și pămîntul
Din inima sărmanului detun
Se-adună gloata spre a-i asculta cuvîntul
Și-apoi rostesc sentința: «Iî nebun».

Știu bine: expunerile (ideile) din scrisoarea publicată mai jos nu sînt pe placul tuturor. Și nici n-ar trebui să fie. Totodată cred că autorul acestor rînduri nu trebuie nici huiduit, nici «pus la punct», nici... Iar dacă cineva dorește să combată sau să susțină ideile dlui Cozma, n-are decît să ne scrie la redacție.

F. Eftode

«Orice om cinstit spune așa: «Ce-i străin nu iau, ce-i al meu nu dau». Rușii susțin că Transnistria e pămîntul lor. Noi, moldovenii (basarabenii), — că e al nostru, iar Ucraina (care s-ar părea că are ce spune cel mai mult) — tace. Eu consider că dincolo de Nistru n-avem ce căuta, nici noi, nici rușii. Dincolo de Nistru e Ucraina. Româ nia ar trebui să declare solemn: «Noi nu avem pretenții teritoriale decît pînă la Nistru».

Da, mulți locuitori de dincolo sînt de naționalitate români. (Păcat doar că mulți dintre ei nu recunosc acest lucru, zicînd că sînt moldoveni și vorbesc moldovenește). Atunci și eu zic că sînt cricovean. Doar trăiesc în satul Cricova și, prin urmare, vorbesc cricoveește. Și ce dacă e una și aceeași limbă? Eu țin una — e limba cricoveană. Ba chiar pot să mă laud că știu trei limbi — româna, moldovenească și cea «de stat», în care se vorbește în Parlament.

Veți fi de acord cu mine sau nu, dar vreau să-mi expun părerea despre cum văd eu rezolvarea problemei Transnistriei:

1. Cerem (cu ajutorul organismelor internaționale) retragerea Armatei a 14-a a Rusiei de pe teritoriul nostru.

2. Punem următoarele condiții: a) nici una din armatele țărilor vecine — Ucraina și România — nu trece Nistrul; b) Transnistria rămîne așa cum a fost pînă la '40 în componența Ucrainei, în schimb Ucraina ne întoarce cele trei județe: Hotin, Cetatea Albă, Ismail. Cu alte cuvinte se cere lichidarea consecințelor pactului Molotov-Ribbentrop.

E firesc să ne întrebăm ce va fi cu populația sau mai bine zis cu românii ce trăiesc în partea stîngă a Nistrului. Printr-o înțelegere cu administrația Ucrainei, o parte care vrea să treacă la noi și nu se teme de numele de români, își va vinde averea și va trece cu traiul în România. Altă parte, care vrea să rămînă acolo, să fie bună și să învețe limba ucraineană, să respecte legile Ucrainei, căci și noi avem aici foarte mulți ucrainieni de la care vom cere același lucru. Din partea noastră le vom acorda ajutor în domeniul culturii, învățămîntului, adică vor avea aceleași drepturi acolo, pe care le au ucrainenii la noi.

Straniu lucru, dar astăzi avem trei Moldove, dintre care una adevărată (cea dintre Carpați și Prut, care niciodată nu s-a chemat altfel decît Moldova). Și mai avem încă două Moldove create în mod artificial — cea a lui Mircea Snegur și cea a lui Smirnov. Una se mai numește Basarabia, iar cealaltă — republica moldovenească nistreană. De altfel, bucata asta de pămînt de pe malul stîng al Nistrului niciodată n-a avut un nume bine definit.

Prezența cetăților pe Nistru și cam la aceeași distanță, toate îndreptate spre răsărit — ne demonstrează că Nistrul ne-a fost hotar de cînd lumea. Sînt de părere că acum se vede clar: ori ne lăsăm de România, ori de Transnistria. Pentru care nu că ar trebui să luptăm, dar nici cu mare rugăminte nu trebuie ținută în componența Moldovei. Acest viespar comunist nu se va potoli nici peste o sută de ani. De îmbrățișările «frățești» ale imperialismului rus nu scăpăm pînă nu ne lăsăm de Transnistria. În caz contrar, pățim că maimuțele. Vă amintiți, pentru a prinde maimuțe în felul următor. Se goleau de semințe niște bostănei cu coajă foarte tare, se legau acestea de un copac, iar înăuntru se turna o mină de orez. Maimuțele băgau mîna să ia orezul, mîna plină nu încape pe gaura lăcătuței, ea dar nicidecum nu lasă orezul și să scoată

Sub pretextul că orice stat poate să cum a făcut S.U.A. Panama, rușii în Tr

Nu sînt primul care consider că situația incertă în Republica Moldova cu România.

Într-o dimineață radio se «revoltă» gardiștii și cazacii muniții de la armată să nu le dea, dacă lor, mamă dragă, imprejurări trebuie fiicele. Ce-i drept, mîndresc cu mama respectă limba departe ar fi de tar și se susțin unul pe scurt, ar trebui să același lucru, decom mamă. Și ar fi o ne lăsăm de mama României. Cît ar fi bolnavă, poate cînd de noi, dar e mai sora» și nu... «s neamuri».

Unii consângeni ții în una și bună «românii băieeu», bătaia era una (metodele) de pedeapsă. De exemplu, cei leneși primeau cîte-o ori erau trași de urechi, lucru îl practica și părinți față de copiii din ură sau răzbunare învețe «minte», pentru să nu mai facă rele... băteau pentru fun gogomănii. În schimb ciplină exemplară pe în zadar se spune: frică, nu-i nici rușine bătaie. Cei care nu purtau bine, nu o tocmai mulți dintre ei de teroarea comunistă ori au fost deportați Siberia. Iar acei care rămași și, tocmai aceasta parte au ajuns a (brigadieri, președinți de soviet etc.). Astăzi devenii cei mai mari somoliști și comuno

* * *

În cele din urmă întreb: «Ca rezultat semnat de Eltîn și rusă scade numeric Sau, zic mai fără ori încă vin alții?»

CE VIITOR AU MOLDOVENII DIN STÎNGA NISTRULUI?

CHIȘINĂU — Prea multe sînt elementele de neliniște pentru a se crede că prin semnarea unei convenții, fie și de importanță, s-au creat automat toate condițiile necesare pentru a se instaura pacea. La Bender continuă asasinatele, la Cocieri și Cosnița se mai aud rafale de armă ocazionale. Dincolo de acest plan, deja în zonele ocupate continuă un război mult mai dramatic: cel de nimicire spirituală, de stergere a putinelor porniri de regenerare națională. În sfîrșit acest regim de tip fascist de la Tiraspol a dat o ultimă lovitură: decretarea categorică, de la Tiraspol, ca începînd cu 1 septembrie curent în toate școlile stăpînite de junta tiraspoleană urmează să se revină la alfabetul rus pentru limba română.

Zilele acestea, o adunare a părinților copiilor moldoveni din satul Lunga, din stînga Nistrului, au adresat o scrisoare de protest O.N.U. și Guvernului Republicii Moldova cu următorul conținut: «Noi, părinții copiilor moldoveni din clasele primare ale școlii medii moldovenești din Lunga, Dubăsari, protestăm categoric și ne revoltăm de faptul că elevilor noștri li se impune sub amenințarea automatelor să treacă la instruirea în limba maternă cu grafia chirilică... Ni s-a spus oficial că celui căruia nu-i place — să plece peste Nistru. Ce va fi cu copii noștri? Ce viitor îi așteaptă?».

DOMNULE SNEGUR, VA TREBUI SĂ RĂSPUNDEȚI PENTRU MOARTEA LUI PETRE ȘAROV!

Zilele recente a fost ucis mișelește de separatiști locuitorul orașului Tighina, muncitor la fabrica de mobilă, Petre Șarov. Tînărul Șarov a fost un militant înflăcărat pentru renașterea națională a moldovenilor din Tighina. A contribuit nemijlocit la deschiderea multor școli și grădinițe cu predare în limba română. A fost un adept fidel al integrității Republicii Moldova, nimerind astfel în listele negre ale gardiștilor. Ei l-au amenințat de nenumărate ori cu răfuiala fizică.

În luna martie, anul curent, cînd în oraș s-a declanșat campania de teroare împotriva moldovenilor, prezența domnului Șarov la Tighina a devenit extrem de periculoasă. Împreună cu încă cîțiva patrioți din Tiraspol, printre care Ștefan Urîtu și Ilie Ilașcu, s-a adresat președintelui republicii M. Snegur. A cerut ajutor pentru a se refugia cu familia temporar în Chișinău. Dacă vă amintiți, apelul lor către Snegur a fost publicat în ziarele republicane.

Cu regret, dl S satisfăcut cererea unele persoane de ale dlui au fost asig locativ și funcții în

Calificînd refuz garanție a securității mai departe în patrioții din Tighina n-au plecat nicăier cunoașteți. Urîtu arestați și maltrat Șarov a fost ucis. bolnav al dumnea drumuri, fără nici

Viața lînărului p salvată, dacă pres ar fi satisfăcut c nu a făcut-o, astfe vinovat de moartea Ce rușine mai pentru un pre procedează astfel cărora este supu Eu cred, dle Sneg să răspundeți pen P. Șarov. Dacă nu apoi în fața lui D